

En rundbrænders forbrug af olie og lysudbyttet fra denne:

Linier	Forbrug pr. time:	HK (=1,11cd)	"Lyswatt"	"Varmewatt"
6"	27ml	6	8,5	250
8"	34ml	8	11	325
10"	39ml	9	12	375
12"	45ml	10	14	430
14"	53ml	12	17	508
15"	53ml	12	17	508
20"	73ml	17	23	700
Glødelampe (40W pære)		29	40	38

Størrelserne er omtrentlige og beregnet ud fra opgivne data for en 14" brænder i "Das moderne Beleuchtungswesen" fra 1914.

En rundbrænders størrelse angives stadigvæk med "linier".

1 fod = 1' (= 12 tommer)

1 tomme = 1" (= 12 linier)

1 linie = 1" (= 2,1 mm).

Candela er enheden for lysstyrke. Oprindelig er candela defineret som det lys et lille stearinlys (juletræslys) udstråler. I Tyskland brugte de en Hefnerkerze (HK) som lyste 11% bedre.

1 candela = 1 cp (candle power).

1 candela = 0,9 HK (Hefnerkerze).

Lampeolie eller lugtfri petroleum? Vi anbefaler lugtfri petroleum; herved opnås en god forbrænding og din væge vil holde længe. Det vigtigste er, at olien er en ren mineralsk olie.

Lugtfri petroleum vægtfylde: 0,75.

En olielampe med en 14" rundbrænder forbruger ca. 40 g petroleum i timen, svarende til 53ml/time. Dette svarer til et energiforbrug på 508 Watt. Af denne energi bliver 102 Watt til strålevarme, 405 Watt til konvektionsvarme og kun 1,26 Watt til lys! Kun 0,25% af den tilførte energi bliver til lys. Olielampen er altså også et fantastisk varmeapparat!

Sikkerhedsafstand

Minimumsafstand fra toppen af brænderglasset til loft:

Minimum 600 mm. Helst 800 mm.

Brug røghætte hvis minimumsafstanden ikke kan overholdes.

Lidt lærdom fra arkiverne:

PETROLEUMSBRÆNDERE

Før der hældes petroleum på lampen, bør vægen tørres natten over, oven på et fyr eller en radiator. Luftens fugtighed fjernes på denne måde så vægen bedre kan suge petroleum op. Herefter klippes vægen helt lige af når den sidder i brænderen. Vær meget omhyggelig med denne studsning, da en lige vægekant er forudsætningen for en ensartet flamme.

For 15" og 20" brændere gælder det, at sprederen ikke skal trykkes helt i bund. Den nederste række lufthuller skal sidde lige over vægen, for at give tilstrækkelig ilt til forbrændingen.

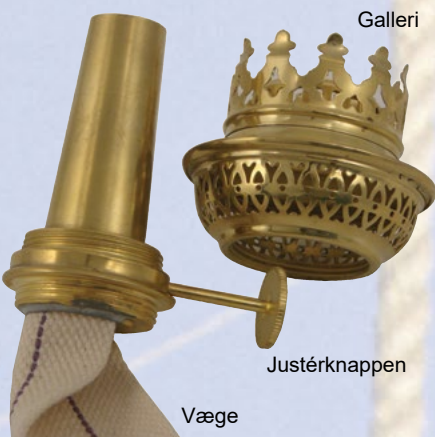
Når brænderen skal slukkes, sker det ved at puste ned i glasset. Rør ikke ved fingerskruen, den er kun til at justere med. Når brænderen skal tændes, vil den kun lyse ganske svagt i starten, men når den er brændt varm, vil den brænde med den lysstyrke, som De en gang for alle har indstillet den til, nemlig ved studsning af vægen. Kilde: Mogens Rosenkilde ApS (1978-1999).

En anden fordel ved kun at lade brænderen lyse svagt i starten er, at brænderglasset varmes langsomt op. Herved mindskes risikoen for at brænderglasset sprænger pga. for hurtig temperaturændring. Denne risiko er yderligere minimeret ved brug af originale Delite/E.S.Sørensen lampeglas og brænderglas fremstillet af varmebestandigt glas (borosilikatglas).

Før en olielampe med ny væge tændes, skal vægen trække i mindst 3 timer.

Rundbrænder og galleri adskilt.

Rundbrænder

Galleri

Justérknappen

Væge

Brændere

I olielamper findes der tre typer brændere.

Stjernebrænderen er den simpleste, og anvender en lille rund væge (ligesom et stearinlys).

Fladbrænderen anvender en flad væge, og giver derfor et større lysudbytte.

Rundbrænderen anvender en (større) flad væge, som holdes i en cirkel. Rundbrænderen giver langt det største lysudbytte.

Se efter "circular burner inside" mærket!

Mulige problemer med din olielampe:

1) Lampen brænder svagere efter et stykke tid selvom der er meget olie tilbage i beholderen: Der kan være kommet vand i olien som sætter sig i vægen og reducerer vægens evne til at transportere olien.

Løsning: Skift indholdet ud med lugtfri petroleum og skift væge.

2) Beholderen til olielampen er tilsyneladende utæt: Da olie kan krybe op ad siden i beholderen (af forskellige årsager afhængig af lampetype), er den ikke nødvendigvis utæt.

Løsning: Prøv at hælde noget af olien fra, så afstanden fra overkant af beholder til oliestanden er mindst 2cm.

3) Olielampen brænder meget kraftigt (og soder måske også): Måske er der kommet sprit, benzin eller lignende i lampen. Løsning: Skift indholdet ud med lugtfri petroleum og skift væge.

Husk at kasserede væsker skal afleveres på genbrugspladsen!

VIGTIGT

Instruktion fra arkivet om hvordan man kan behandle sin messinglampe (og lakeret messinglampe)

Det er legende let at have fejlfri og smukke lamper i årevis!!

Sådan skal De gøre:

Brug et minut på hver ny lampe til at behandle den med flydende voks... f.eks. "INTERNATIONAL YACHT WAX"... som er en helt ren voks uden silicone og slibemidler. Det kan ikke være lettere... ryst flasken... smør på - og lad tørre til næste dag. Poler så med en blød klud, og lampen er strålende blank på et øjeblik. Hvis De gør dette to gange pr. sæson, er det den bedste beskyttelse man kan give lamperne mod saltvand, og de bliver ved med at være som nye.

Lamper der ikke er voksbehandede: Selv om lamperne er lakeret, er der ingen lak på messing, der kan holde ret længe til saltvand. Derfor skal saltvand fjernes hurtigst muligt. Vask med ferskvand og en blød klud og tør efter.

Hvis De alligevel er uheldig, og en lampe anløber af saltvand, så kan lakken fjernes på det anløbne sted med fortynder, men så må der i fremtiden pudses med pudsecreme. Det må anbefales at afmontere lamperne uden for sejlsæsonen. Vaske dem af med varmt vand - opbevar dem rene og tørre. Inden monteringen om foråret giver man så sæsonens første voksbehandling.

Forniklede lamper bør have den samme voksbehandling, så de bevarer deres sølvfarve.

Kilde: Chr. Møller's Eff. (1855-2002), København.